Van Dijk Geo- en Milieutechniek B.V.
T.a.v. [redacted]
Strijkviertel 30
3454 PM DE MEERN

Verzonden 18 november 2026

Zaaknummer	:	OMG-086011/Z26-0825049
DSO-nummer	:	2026062901056
Behandelaar	:	[redacted]
Betreft	:	Besluit Flora- en fauna-activiteit voor 'sloop opstallen, Engewormer 25
Locatie	:	Engewormer 25 te Wormer, gemeente Wormerland
Vergunninghouder	:	Provincie Noord-Holland

Geachte [redacted],

Op 29 juni 2026 hebben wij uw aanvraag namens Provincie Noord-Holland voor een omgevingsvergunning ontvangen voor het project 'sloop opstallen, Engewormer 25'. Uw aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OMG-086011/Z26-0825049. Het project betreft de sloop van opstallen. De locatie van deze ontwikkeling betreft Engewormer 25 te Wormer, gemeente Wormerland, zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit.

De aanvraag gaat over een flora- en fauna-activiteit.

Hierbij ontvangt u het besluit namens Gedeputeerde Staten van Noord-Holland op uw aanvraag voor een omgevingsvergunning. Bij het besluit horen bijlagen. Aan deze vergunning zijn voorschriften verbonden. De voorschriften zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit besluit.
De onderbouwing van deze vergunning is te vinden in bijlage 2 bij dit besluit. Lees de bijlagen en bewaar alles goed.

Besluit
Voor het project 'sloop opstallen, Engewormer 25' besluiten wij namens Gedeputeerde Staten van Noord-Holland de aangevraagde omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verlenen. Het betreft een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als genoemd in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow[1]. Het gaat om de sloop van opstallen op Engewormer 25 te Wormer, gemeente Wormerland door Provincie Noord-Holland.

Het gaat hierbij om een omgevingsvergunning voor de volgende schadelijke handelingen en beschermde soort:
- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten en rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de huismus (artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal).

[1] In dit besluit worden verschillende afkortingen gebruikt voor wetgevingen. Het gaat hierbij om de volgende afkortingen: Ow: Omgevingswet, Ob: Omgevingsbesluit, Or: Omgevingsregeling, Bal: Besluit activiteit leefomgeving, Bkl: Besluit kwaliteit leefomgeving, Awb: Algemene wet bestuursrecht.

Wij besluiten **<u>géén</u>** omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verlenen voor de volgende schadelijke handeling en soort:

- artikel 11.37, eerste lid, aanhef en onder b van het Bal, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van eieren van de huismus.

Er zijn voorschriften aan dit besluit verbonden waaraan u zich moet houden. De voorschriften richten zich op de methoden waarop de huidige nesten van de huismus ongeschikt gemaakt zullen worden en op het realiseren van tijdelijke en permanente alternatieve nestplaatsen in (de nabije omgeving van) het plangebied en permanente onderdelen van het essentieel leefgebied. Daarnaast richten de voorschriften zich op het controleren van de bebouwing voor het ongeschikt maken om zo het doden van exemplaren van de huismus te voorkomen.

Geldigheid
De vergunning is geldig vanaf de dag na verzending tot en met 31 december 2030.

Publicatie
Een kennisgeving van dit besluit publiceren wij op www.officielebekendmakingen.nl.

Leges
Voor het in behandeling nemen van uw aanvraag brengen wij kosten in rekening. U heeft hiervoor bij de start van de procedure al een brief ontvangen.

Meer informatie
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via postbus@odnhn.nl of 088-102 13 00. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer (OMG-086011/Z26-0825049) te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland,
namens deze de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Dit document is elektronisch vastgesteld en daarom ontbreekt een handtekening.

Bijlagen:	• Bijlage 1: Voorschriften en beperkingen bij besluit met kenmerk OMG-086011 • Bijlage 2: Onderbouwing van het besluit met kenmerk OMG-086011 • Bijlage 3: Plangebied • Bijlage 4: huidige nesten en leefgebied • Bijlage 5: tijdelijke alternatieve maatregelen • Bijlage 6: permanente alternatieve maatregelen
Kopie aan:	• Toezicht en handhaving OD NHN • Provincie Noord-Holland

Rechtsbescherming
U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:
- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijlde spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1: Voorschriften en beperkingen bij besluit met kenmerk OMG-086011

Op grond van artikel 5.34, eerste lid, in samenhang gelezen met artikel 5.18, eerste lid, van de Ow verbinden wij de navolgende voorschriften en beperkingen aan dit besluit.

Algemene voorschriften

1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de in het besluit genoemde soort en beschreven schadelijke handelingen verleend.
2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan: alle handelingen die het projectgebied aantasten. Dit is inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De vergunninghouder dient direct contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde soorten in de aanvraag worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de vergunninghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde omgevingsvergunning mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige[2] op het gebied van de soorten waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de omgevingsvergunning genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De vergunninghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

[2] www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken verblijfplaatsen

11. De bebouwing met de huidige verblijfplaatsen van de huismus, op de locaties zoals weergeven in bijlage 4 bij dit besluit, dient voor de start van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden door één of een combinatie van de volgende methoden:
    a. Het handmatig verwijderen van dakpannen of dakdelen in één richting; of
    b. Het dichtzetten van de ruimte onder de dakpannen met behulp van weringsborstels en/of vulschuim.
12. Het definitief afsluiten van (de toegang tot) de verblijfplaatsen is enkel toegestaan op locaties waar met zekerheid door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat er geen individuen in de ruimte aanwezig zijn.
13. Bij het ongeschikt maken mogen geen opschuimende, zelf-expanderende en/of uithardende (vul)middelen (zoals bijvoorbeeld purschuim) gebruikt worden om gaten dicht te zetten. Ook mogen geen netten of andere materialen gebruikt worden waarin soorten verstrikt kunnen raken.

Kwetsbare periode

14. Het ongeschikt maken dient uitgevoerd te worden **buiten** de kwetsbare perioden van de huismus zijnde:
    - broedseizoen huismus: 1 maart tot en met 30 september; en
    - perioden van vorst[3].

    Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode van het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologisch deskundige.

Controleronde

15. Maximaal drie dagen voorafgaande aan de werkzaamheden, maar na het ongeschikt maken van de bebouwing, dient het plangebied door een ecologisch deskundige gecontroleerd te worden op de fysieke aanwezigheid van huismussen. Een controleronde dient één à twee uur na zonsopkomst of voor zonsondergang uitgevoerd te worden bij gunstige weersomstandigheden (geen regen, geen kou en/of een windkracht $\geq$ 4 Bft of hoge temperaturen).
16. Van de controleronde dient verslaglegging plaats te vinden. In deze rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
    - datum, tijdstip en locatie van controleronde(s);
    - aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het plangebied;
    - namen van de betrokken ecologisch deskundigen;
    - weersomstandigheden.

    De rapportage dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
17. Indien bij een controleronde nog exemplaren van de huismus worden aangetroffen, dienen de maatregelen ten behoeve van het ongeschikt maken, zoals genoemd in voorschrift 11, nogmaals uitgevoerd te worden tot er geen exemplaren meer worden aangetroffen. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controleronde, zoals beschreven in voorschrift 15, blijkt dat de woningen verlaten zijn door de soort. Indien andere beschermde soorten, ten aanzien van welke soort door uitvoering van de werkzaamheden eveneens een verbodsovertreding zal worden begaan, worden aangetroffen dan waarvoor deze vergunning is verleend dient een aanvullende vergunning te worden aangevraagd.

Tijdelijke verblijfplaatsen

18. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 5 bij dit besluit dienen minimaal 11 huismuskasten gerealiseerd te worden ten behoeve van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen.
19. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen minimaal 3 maanden voor de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn.

[3] Er is sprake van een vorstperiode als vijf dagen achtereenvolgend de gemiddelde temperatuur (gemeten over een etmaal) beneden het vriespunt ligt.

Ook het ongeschikt maken van de bebouwing met de oorspronkelijke nestplaatsen van de huismus dient minimaal 3 maanden voor de start van de werkzaamheden te geschieden.

20. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen minimaal één broedseizoen van de huismus gelijktijdig met de permanente alternatieve verblijfplaatsen functioneel te blijven.
21. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen jaarlijks door een ecologisch deskundige gecontroleerd te worden. Hiervan dient verslaglegging plaats te vinden zoals ook beschreven in voorschrift 16. Indien er gebreken zijn, dienen de kasten direct onderhouden of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat huismussen en/of broedsels worden verwond of verstoord.
22. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen mogen niet verwijderd worden voordat door een ecologisch deskundige is vastgesteld dat deze niet (meer) in gebruik zijn. Indien de kasten in gebruik zijn, dient gewacht te worden met het verwijderen tot deze zelfstandig verlaten zijn.

Permanente verblijfplaatsen

23. Als permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus dienen uiterlijk 1 maart 2027 minimaal twee huismustillen (met totaal 18 broedgelegenheden) te worden geplaatst op de locaties zoals weergegeven in bijlage 6 bij dit besluit.
24. De tijdelijke en permanente alternatieve nestplaatsen voor de huismus dienen gerealiseerd te worden zoals opgenomen in het Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 2.1, februari 2023, van BIJ12[4]. Zodoende dient in de directe omgeving van de nieuwe nestplaats:
    - voldoende dekking te zijn in de vorm van hoog opgaand groen;
    - voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplaatsen binnen 100 meter van de verblijfplaats beschikbaar te zijn;
    - voldoende drinkwater behouden te blijven;
    - voldoende mogelijkheid voor het nemen van stofbaden te zijn, door zandige plekken te behouden of realiseren.

<u>Overige voorschriften</u>

25. Er dienen **<u>géén</u>** bomen of struiken te worden gekapt gedurende de sloopwerkzaamheden.
26. Gedurende de sloopwerkzaamheden dient tenminste één van de paddocks met zand ten oosten van de woning te worden gehandhaafd ten behoeve van het nemen van stofbaden door huismussen tot er alternatieven aanwezig zijn.
27. Er dienen uiterlijk 1 maart 2027 aanvullende stofbaden gerealiseerd te worden nabij de huismustillen zodat alle essentiële onderdelen voor een geschikt leefgebied van huismus binnen een straal van 20 meter aanwezig zijn (nestlocaties, foerageerplekken, schuilplaatsen met dekking, stofbaden en open water). Dit dient gedaan te worden door:
    a. het creëren van twee open zandplekken als stofbaden nabij de huismussentillen (binnen een straal van 4 m).
    b. Deze zandige plekken dienen een oppervlakte te hebben van tenminste 2 m^2 per stofbad.
    c. Tijdens het jaarlijks beheer van dit terrein dient te worden gecontroleerd of de zandige plekken open zijn. Wanneer de zandige plekken dichtgroeien met vegetatie dient deze vegetatie te worden verwijderd om het stofbad zandig te houden.

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag en omgevingsvergunning uitvoert, u mogelijk in overtreding bent. Als het niet mogelijk is om de werkzaamheden volgens de vergunning uit te voeren, dient u een wijzigingsverzoek te doen. Wij beoordelen dan de voorgestelde wijziging en nemen een nieuw besluit. U kunt de wijziging pas uitvoeren als wij dit goedgekeurd hebben in een besluit. Wanneer u in overtreding bent kunnen wij door middel van de oplegging van een last onder dwangsom of door middel van bestuursdwang de situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Ow bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

[4] https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2023/11/Kennisdocument-Huismus.pdf

Vogels
U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode bestaat. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Zorgplicht
Naast deze omgevingsvergunning, zijn de algemene zorgplicht uit de Ow en de specifieke zorgplicht uit het Bal van toepassing op de uit te voeren flora- en fauna-activiteit. In dit geval moet u zich houden aan de zorgplichten zoals bedoeld in artikel 1.6 van de OW en artikel 11.27 van het Bal. De zorgplicht geldt voor alle soorten, niet alleen de beschermde plant- en diersoorten. Dat betekent bijvoorbeeld dat u rekening moet houden met deze soorten, door te werken buiten het broed- en voortplantingsseizoen.

Melden ongewoon voorval
Indien u tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden andere soorten en/of verblijven aantreft dan waarvoor de vergunning is verleend, heeft u mogelijk een aanvullende vergunning nodig. Dit is het geval als bij deze activiteiten of werkzaamheden een ‘schadelijke handeling’ plaatsvindt voor beschermde soorten. Wij kunnen in een dergelijke situatie aanvullende maatregelen opleggen, de werkzaamheden stilleggen, of handhavend optreden. Om dit te voorkomen is het belangrijk dat u het meteen meldt wanneer er andere soorten en/of verblijfplaatsen of nesten worden aangetroffen dan die zijn vergund. Op deze wijze kunnen wij bespreken hoe de activiteiten kunnen doorgaan zonder (verdere) overtredingen.

Ook dient u een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Bal te melden. Dit geldt als er tijdens het uitvoeren van de flora- en fauna-activiteit(en) een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. Bijv. een brand of een ongeluk. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord op telefoonnummer 088-102 1300 (24/7 bereikbaar).

Bijlage 2: Onderbouwing van het besluit met kenmerk OMG-086011

Inhoudsopgave

A. Onderwerp aanvraag
B. Wettelijk kader
C. Onderbouwing van het besluit
D. Procedure
E. Overige wet- en regelgeving

A. Onderwerp aanvraag
Op 29 juni 2026 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor de sloop van opstallen op Engewormer 25 te Wormer, gemeente Wormerland, op de locatie zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit. De aanvraag gaat over een flora- en fauna-activiteit.

Met de voorgenomen sloopwerkzaamheden wordt de bestaande manegefunctie beëindigd en worden de aanwezige opstallen, rijbakken, stapmolens en terreinverhardingen binnen het plangebied verwijderd. Alle gebouwen binnen de rode omlijning van het plangebied worden gesloopt (zie bijlage 3 bij dit besluit). Alleen de woning en schuur ten noorden van het plangebied zullen blijven staan.

Tijdens de inventarisatierondes zijn vijf nesten van de huismus binnen het plangebied waargenomen. Deze nestlocaties bevinden zich binnen en in de dakrand van de aanwezige stallen. Door de sloopwerkzaamheden gaan de nesten verloren.

Ook zijn er essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van de huismus aanwezig op het perceel. Door de aanwezigheid van de paarden, paardenmest, drinkbakken en een regelmatige aanvoer van hooi, stro en overig voer zijn er foerageermogelijkheden De individuele paardenstallen worden door de huismus gebruikt om nestmateriaal te verzamelen. Het terrein rondom de stallen wordt als foerageergebied gebruikt. De stallen en andere rustige plekken op het terrein vervullen tevens de functie om een stofbad te nemen door de huismus. Aan de rand ten oosten en ten noorden (buiten de onderzoekslocatie) van het perceel is een kwetterplek waargenomen. Het totale oppervlak van geschikt leefgebied van huismus binnen het plangebied is circa 1 ha.
Met de beëindiging van de manegefunctie neemt de geschiktheid van de opstallen als leefgebied af door de veranderde functie en gebruik van het terrein. Hierdoor gaan de eerdergenoemde essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van de huismus verloren.

B. Wettelijk kader
Wij hebben de aanvraag voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g van de Ow behandeld volgens paragraaf 16.5.2 van de Ow en afdeling 4.1.1 van de Awb.

Bevoegd gezag
Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland zijn het bevoegd gezag ten aanzien van een aanvraag van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is gemandateerd om namens Gedeputeerde Staten een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verlenen.

Flora en fauna-activiteit
Soorten van de Vogelrichtlijn
U heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de huismus. Dit is een soort als bedoeld in artikel 1 van de Europese Vogelrichtlijn. Het is daarom verboden deze soorten opzettelijk te doden of te vangen, de nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen, de nesten weg te nemen en de eieren te rapen of onder je te houden. Daarnaast is het verboden de vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Nesten van de huismus vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'nesten en rustplaatsen'. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd.

Voor deze soort is het op grond van artikel 8.74j, eerste lid van het Bkl alleen mogelijk een omgevingsvergunning af te geven als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de activiteit nodig is op grond van een in de wet genoemd belang en de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.

C. Onderbouwing van het besluit
Het besluit en de daaraan verbonden voorschriften baseren wij op de relevante documenten en onderbouwingen. Bij de beoordeling van deze documenten en onderbouwingen zijn de algemene en specifieke beoordelingsregels zoals opgenomen in paragraaf 8.6.2 van het Bkl toegepast.

Relevante documenten
Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten toegevoegd:
- Aanvraagformulier omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit (kenmerk 2026062901056, d.d. 29 juni 2026);
- Quickscan flora en fauna 'Sloop opstallen, Engewormer 25 te Wormer' (Van Dijk Geotechniek En Milieu, D.D. 6 Juni 2025);
- Nader ecologisch onderzoek 'Sloop opstallen, Engewormer 25 te Wormer' (Van dijk Geotechniek en Milieu, d.d. 20 juni 2025);
- Activiteitenplan t.b.v. Omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten 'Sloop opstallen, Engewormer 25 te Wormer' (Van dijk Geotechniek en Milieu, d.d. 29 juni 2026);
- Beantwoording aanvullende informatie (Van dijk Geotechniek en Milieu, d.d. 22 oktober 2026);
- Asbestinventarisatie 'Engewormer 25 te Wormer' (Jaboa, d.d. 1 maart 2026).

Wij kunnen de aangevraagde omgevingsvergunning alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden: er bestaat geen andere bevredigende oplossing, er is een geldig wettelijk belang en de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort. Hierna vindt u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

Andere bevredigende oplossing
De voorgenomen activiteit betreft het slopen van de bestaande opstallen op het perceel Engewormer 25 te Wormer. Deze activiteit is locatie gebonden, aangezien de opstallen fysiek aanwezig zijn op deze locatie en de ingreep uitsluitend hier kan plaatsvinden. De huidige situatie leidt tot een relatief hoge stikstofemissie als gevolg van de bestaande manegefunctie en het gebruik van de opstallen waardoor er geen reëel alternatief is om dezelfde effecten (dalende stikstofemissie) te bereiken.

Het beëindigen van deze functie door middel van sloop leidt tot een structurele afname van stikstofemissies en draagt daarmee bij aan het verminderen van de belasting op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Alternatieven waarbij de opstallen behouden blijven of op een andere wijze worden hergebruikt zijn niet doelmatig, aangezien deze niet leiden tot een vergelijkbare reductie van stikstofemissies en het gebruik van de locatie daarmee niet wezenlijk verandert.

De gebouwen voldoen niet meer aan de huidige eisen en zijn, mede gezien hun bouwkundige staat en oorspronkelijke functie, niet meer op een doelmatige en toekomstbestendige wijze te moderniseren. De bestaande stallen, schuren en overige opstallen zijn sterk gedateerd en grotendeels voorzien van asbesthoudende dakbedekking[5]. Het is van belang om de asbesthoudende dakbedekking te verwijderen[6].

[5] Asbestinventarisatie Engewormer 25 te Wormer (Jaboa, d.d. 1 maart 2026)
[6] www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asbest/asbestbeleid

Het behoud van leegstaande bedrijfsbebouwing is niet wenselijk[7,8]. Ook zonder gebruik vragen de gebouwen om beheer, toezicht en onderhoud[9,10]. Langdurige leegstand vergroot het risico op verval, schade, ongewenst gebruik en aantasting van de bouwkundige veiligheid. Dit leidt tot extra beheerkosten en risico's voor de eigenaar. Om ongewenst gebruik, brand en schade te voorkomen, wordt het terrein momenteel beheerd met antikraakbeheer en cameratoezicht. De kosten hiervan bedragen circa € 1.000 per week.

Het gedeeltelijk of volledig behouden van de bestaande opstallen is daarom geen alternatief. De gebouwen hebben hun oorspronkelijke functie verloren en er is geen concreet toekomstig gebruik voorzien dat het behoud en de noodzakelijke investeringen in renovatie en onderhoud rechtvaardigt.

Ten aanzien van de uitvoering is reeds gekozen voor een werkwijze en planning die de negatieve effecten op de huismus zoveel mogelijk beperken, onder andere door werkzaamheden buiten de meest kwetsbare periode uit te voeren en door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen.

Hiermee heeft u naar onze mening voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden waarbij een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep toch worden bereikt.

Wettelijk belang
U heeft een omgevingsvergunning aangevraagd op grond van de volgende in de wet genoemde belangen:
- In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- Ter bescherming van flora en fauna.

In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid
De opstallen zijn sterk verouderd en het grootste gebouw (met de kantine en binnenrijbak) is grotendeels voorzien van asbesthoudende dakbedekking[11]. Asbesthoudende materialen vormen in intacte toestand niet per definitie een direct risico. Door veroudering, brand, weersinvloeden of beschadiging kan de kans op verspreiding van asbestvezels echter toenemen. In het asbestrapport is geconstateerd dat de aangetroffen asbesthoudende materialen ernstig beschadigd en verweerd zijn. Hierdoor bestaat er direct een gezondheidsrisico. Door de gebouwen te slopen, kan de asbesthoudende dakbedekking gecontroleerd en volgens de geldende veiligheidsvoorschriften worden verwijderd. Sanering is noodzakelijk om de blootstelling aan kankerverwekkende asbestvezels te voorkomen, vooral bij renovaties, sloop en onderhoud. Bij het inademen van de asbestvezels kan na verloop van tijd kanker in de longen of het buik- of longvlies ontstaan. Hierbij zorgt een langere blootstelling aan asbest voor een grotere kans op kanker. [12,13,14] In het kader van de volksgezondheid is het hoofddoel het voorkomen van primaire asbestbesmettingen voor de gebruikers van de bebouwing die in direct contact staan met de asbestbronnen, maar ook het voorkomen van een secundaire besmetting. Door het zorgvuldig saneren van de asbesthoudende materialen worden negatieve effecten op de gezondheid van de omwonenden voorkomen bij het vrijkomen van asbestvezels (asbestwolken).

Ter bescherming van flora en fauna

[7] https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Bouwen_Wonen/Bouwen_in_landelijk_gebied
[8] Artikel 6.19a Voormalige agrarische bouwpercelen van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022
[9] https://vng.nl/artikelen/raadgever-leegstand
[10] https://omgevingsweb.nl/wp-content/uploads/2026/06/handreiking-leegstandbeheer.pdf
[11] Asbestinventarisatie Engewormer 25 te Wormer (Jaboa, d.d. 1 maart 2026)
[12] https://www.milieucentraal.nl/huis-en-tuin/asbest/asbest-in-en-om-het-huis/
[13] https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asbest/asbestbeleid
[14] https://www.rivm.nl/asbest

In een kamerbrief en verdiepende bijlage hiervan zijn maatregelen benoemd om stikstofuitstoot te verminderen om de achteruitgang van deze natuurgebieden[15,16] te stoppen/te voorkomen en toe te werken naar een gunstige staat van instandhouding.

Een onderdeel hiervan is het verminderen van stikstofneerslag binnen een zone van 500 m rondom Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder en Polder Westzaan, en het verminderen van stikstofneerslag binnen een zone van 1 km rondom Oostzanerveld & Twiske.

Het perceel is door de Provincie Noord-Holland aangekocht met als voornaamste doel de voormalige bedrijfsmatige activiteiten te beëindigen en daarmee een structurele vermindering van de stikstofuitstoot te realiseren. Hiermee wordt beoogd een positieve bijdrage te leveren aan de bescherming en het herstel van nabijgelegen kwetsbare Natura 2000-gebieden. Het plangebied is gelegen op korte afstand van drie Natura 2000- gebieden, binnen 500 m van Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder (360 m) en Polder Westzaan (400 m) en binnen 2 km van Oostzanerveld & Twiske (1,8 km).

Uit de uitgevoerde AERIUS-berekening(en) blijkt dat door de beëindiging van de voormalige manege, die ruimte bood aan circa 140 paarden, de bijbehorende bedrijfsactiviteiten en de daarmee samenhangende milieubelasting van 700 kg NH☐ per jaar verdwijnen. Dit leidt tot een berekende afname van 4,17 mol/ha/jaar op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder. Tevens is er een afname van 0,52 mol/ha/jaar op het gebied Polder Westzaan en 0,45 mol/ha/jaar bij Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Deze afname van stikstofdepositie is in het belang van het behoud en het herstel van Natura 2000-gebieden, waarmee tevens de natuurlijke habitat zal worden beschermd van wilde flora- en fauna soorten die gebonden zijn aan deze stikstofgevoelige gebieden. Daarmee draagt de ontwikkeling bij aan een meer robuuste en juridisch houdbare bescherming van natuurwaarden in de regio.

Hiermee heeft u naar onze mening voldoende aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege wettelijk erkende belangen.

Staat van instandhouding
Huismus
In dorpen en steden is de huismus een algemene broedvogel.[17] De landelijke staat van instandhouding van de huismus is als zeer ongunstig beoordeeld, waarbij de verspreiding als gunstig beoordeeld is, het leefgebied als matig ongunstig en de populatie en de toekomst als zeer ongunstig.[18] Landelijk laat de trend van de huismus een matige afname zien in de periode 1990-2025 en een matige toename in de periode 2014-2025. De provinciale trend van Noord-Holland laat een matige toename zien in de periode 1990-2025 en een stabiele trend in de periode 2014-2025.[19] Als onderdeel van de groep soorten die als meest kenmerkend voor het stedelijk gebied beschouwd kan worden, gaat de huismus achteruit in stedelijk gebied, waarbij deze groep een matige toename laat zien in de periode 2007-2021 en een matige afname in de periode 2021-2025.[20]

Tijdens de inventarisatierondes zijn vijf huismusnesten binnen de planlocatie waargenomen. Deze nestlocaties bevinden zich binnen de dakrand van de aanwezige stallen. De individuele paardenstallen worden door de huismus gebruikt om nestmateriaal te verzamelen. Het terrein rondom de stallen wordt als foerageergebied gebruikt. De stallen en andere rustige plekken op het terrein vervullen tevens de functie van stofbad voor huismussen. Aan de rand ten oosten en ten noorden (buiten de onderzoekslocatie) van het perceel is een kwetterplek waargenomen. Het totale

[15] https://open.overheid.nl/details/bc6acef2-0bb5-4ea6-976d-c7630b45ac89
[16] https://open.overheid.nl/details/2e734a5f-b020-4557-b563-c477649de62c
[17] Huismus, Vogelbescherming, www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/huismus
[18] Huismuis, Sovon, stats.sovon.nl/stats/soort/15910
[19] Provinciale indexen broedvogels, Netwerk Ecologische Monitoring, Sovon Vogelonderzoek Nederland, CBS, provincies; www.sovon.nl/indexen-en-aantallen
[20] Trend van vogels in het stedelijk gebied, 2007-2025. (2026, juni). Compendium Voor de Leefomgeving. https://www.clo.nl/indicatoren/nl158507-trend-van-vogels-in-het-stedelijk-gebied-2007-2025

oppervlak van geschikt leefgebied van huismus binnen het plangebied is circa 1 ha. Met de geplande werkzaamheden zullen huismusnesten, evenals circa 1 hectare aan stofbadlocaties en foerageergebied verloren gaan. De kwetterplekken blijven intact. Er worden twee open zandplekken als stofbaden gecreëerd van ieder 2 m^2.

Om te garanderen dat er voldoende alternatieve nestlocaties voor huismus aanwezig zijn gedurende de sloopwerkzaamheden zijn elf nestkasten opgehangen bij een schuur en een schutting langs een woning circa 30 m ten noorden van het plangebied. De negen kasten aan de schuur zijn in februari 2026 geplaatst, de twee kasten aan de aanbouw van de woning zijn in juni geplaatst. De tijdelijke huismuskasten zijn (deels) buiten eigen bezit geplaatst, hiervoor is toestemming verleend door de gebouweigenaar[21]. De woning heeft tevens een pannendak welke geschikt is voor huismussen, hierdoor vormt het pannendak ook een geschikte alternatieve nestlocatie voor huismussen tijdens de werkzaamheden.
Naast het toepassen van tijdelijke huismusnestkasten is van belang dat voldoende locaties aanwezig blijven als stofbad en foerageergebied. Om dit te waarborgen zullen geen bomen of struiken worden gekapt gedurende de sloopwerkzaamheden en dient tenminste één van de paddocks met zand ten oosten van de woning te worden gehandhaafd tot er alternatieven aanwezig zijn.
De nieuwe nestlocaties zullen worden gecreëerd door het plaatsen van twee huismustillen, deze bevatten 18 nestkasten per huismussentil. Op dit moment zijn er nog geen plannen voor de herinrichting van het plangebied. Het is dus geen optie om nieuwe huismusnestlocaties te creëren in bebouwing waardoor huismustillen de beste optie is om nieuwe nestlocaties aan te bieden als een permanente alternatieve voorziening.

De twee huismussentillen zullen direct na de sloopwerkzaamheden worden geplaatst nabij bomen en struiken in het oostelijk deel van het plangebied. Dit deel van het plangebied is in eigendom van de Provincie Noord Holland, waardoor permanente compensatie is geborgd. De locatie voor de huismussentillen is nabij bestaande kwetterplekken en foerageergebied van de huismus. Tevens worden aanvullende stofbaden gerealiseerd nabij de huismustillen zodat alle essentiële onderdelen voor een geschikt leefgebied van huismus binnen een straal van 20 meter aanwezig zijn (nestlocaties, foerageerplekken, schuilplaatsen met dekking, stofbaden en open water).
De verloren stofbadlocaties in de huidige manege zullen worden gecompenseerd middels het creëren van twee open zandplekken als stofbaden nabij de huismussentillen (binnen een straal van 4 m). Deze zandige plekken zullen een oppervlakte hebben van tenminste 2 m^2 per stofbad. Tijdens het toekomstige beheer van dit terrein dient jaarlijks te worden gecontroleerd of de zandige plekken nog open zijn. Wanneer de zandige plekken dichtgroeien met vegetatie dient deze vegetatie te worden verwijderd om het stofbad zanderig te houden.

De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. In de voorschriften is opgenomen dat maximaal drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden de maatregelen die genomen zijn om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken, moeten worden gecontroleerd. Daarnaast wordt vastgelegd wanneer de controlerondes kunnen worden uitgevoerd en welke gegevens moeten worden genoteerd in de verslaglegging. Deze voorschriften met betrekking tot de controlerondes zijn bedoeld om te voorkomen dat de betreffende diersoort wordt verstoord en/of gedood door ervoor te zorgen dat ze tijdens de werkzaamheden niet meer in de bebouwing aanwezig zijn.

Ook is in de extra voorschriften opgenomen dat de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen jaarlijks gecontroleerd moeten worden, en waar nodig direct hersteld of vervangen moeten worden. Tevens zijn voorschriften opgenomen, waarin staat aangegeven dat de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor een bepaalde periode gelijktijdig met de permanente alternatieve verblijfplaatsen functioneel dienen te blijven. De voorschriften zijn opgelegd om de soorten de mogelijkheid te geven de alternatieve permanente verblijfplaatsen te verkennen. Tevens wordt in de voorschriften aangegeven dat de alternatieve verblijfplaatsen alleen verwijderd mogen worden,

[21] Email 'Re: huismuskasten Engewormer' (d.d. 15 oktober 2026).

wanneer vastgesteld is dat de verblijfplaatsen (zelfstandig) verlaten zijn. Deze voorschriften zijn er om de functionaliteit van de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen te waarborgen en voorkomen wordt dat diersoorten verstoord of gedood worden. Tot slot zijn voorschriften opgenomen ten behoeve van het behouden en het realiseren van onderdelen van essentieel leefgebied.
Door de voorgenomen maatregelen wordt voorkomen dat het project een negatief effect heeft op de huismus.

Cumulatieve effecten
Bij de beoordeling van de activiteit nemen wij mee of de activiteit in combinatie met andere vergunde nog niet gerealiseerde activiteiten negatief is voor de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Ons is niet gebleken van vergunde, maar nog niet gerealiseerde projecten in de omgeving van de van het plangebied. Derhalve is geen sprake van cumulatie.

Wanneer de activiteit wordt uitgevoerd zoals hierboven beschreven en er wordt voldaan aan de in bijlage 1 opgenomen voorschriften, wordt voorkomen dat de activiteit leidt tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

Conclusie toetsing aan de omgevingsvergunningsvoorwaarden
U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een omgevingsvergunning op grond van de Ow voor een flora- en fauna-activiteit. Daarom verlenen we u een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow.

Weigering voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van eieren van de huismus
Op grond van artikel 11.37, eerste lid, onder b van het Bal is het verboden eieren van de huismus te vernielen, beschadigen of wegnemen. Het vernielen, beschadigen of wegnemen van eieren kan worden voorkomen door zorgvuldig handelen volgens de door u voorgestelde maatregelen en de door ons opgelegde voorschriften.

D. Procedure
Voor ons besluit hebben we verschillende stappen gevolgd. De belangrijkste stappen in deze procedure zijn:

Ontvangst
De aanvraag is ontvangen op 29 juni 2026. Per ommegaande is hiervan een ontvangstbevestiging verzonden. Op 6 juli 2026 is er een procedurebrief opgesteld en aan de gemachtigde gestuurd.

Verlengen procedure
Op 6 juli 2026 is de procedure verlengd met zes weken.

Aanvullende informatie
Op 22 oktober 2026 heeft u op ons verzoek aanvullende informatie toegezonden.

Ontvankelijkheid aanvraag
De ontvankelijkheid van de aanvraag is getoetst aan de aanvraagvereisten (artikel 16.55 van de Ow en artikel 7.3 van de Omgevingsregeling). De aanvraag voldoet aan de eisen en is ontvankelijk.

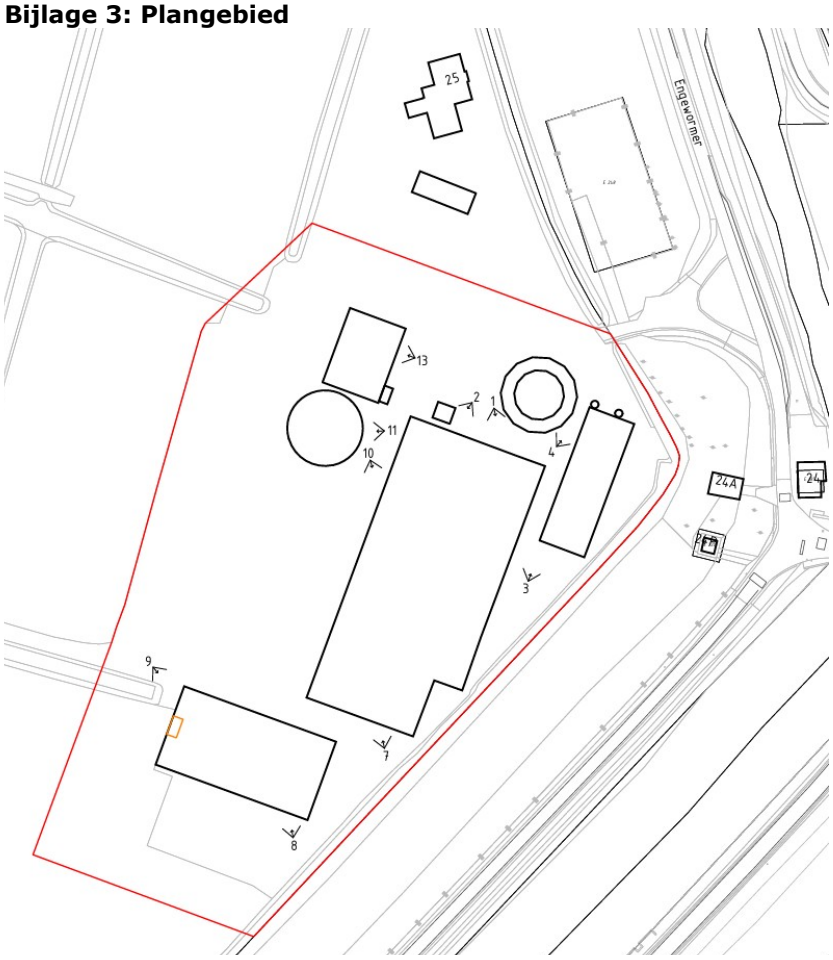
Verloop termijn omgevingsvergunning
Als blijkt dat u meer tijd nodig heeft om de werkzaamheden uit te voeren, moet u een verlenging van de vergunning aan te vragen. Dit kunt u doen door een wijzigingsverzoek in te dienen. U kunt hiervoor het ‘Aanvraagformulier wijzigen/verlengen/intrekken omgevingsvergunning’ op onze website gebruiken. U kunt pas verder met de werkzaamheden als u een geldige vergunning heeft. Vraag daarom minimaal vijf maanden voor de einddatum van de vergunning een verlenging aan. Zo voorkomt u vertraging van het project.

E. Overige wet- en regelgeving
Initiatiefnemers zijn zelf verantwoordelijk voor het volgen van de geldende wet- en regelgeving. Zij kunnen zelf bepalen voor welke activiteiten een vergunning wordt aangevraagd. Onderdelen die niet aangevraagd worden, kunnen niet (integraal) worden beoordeeld en zijn dus ook niet meegenomen bij de beoordeling van deze omgevingsvergunning. In het bijzonder willen wij u wijzen op het volgende:

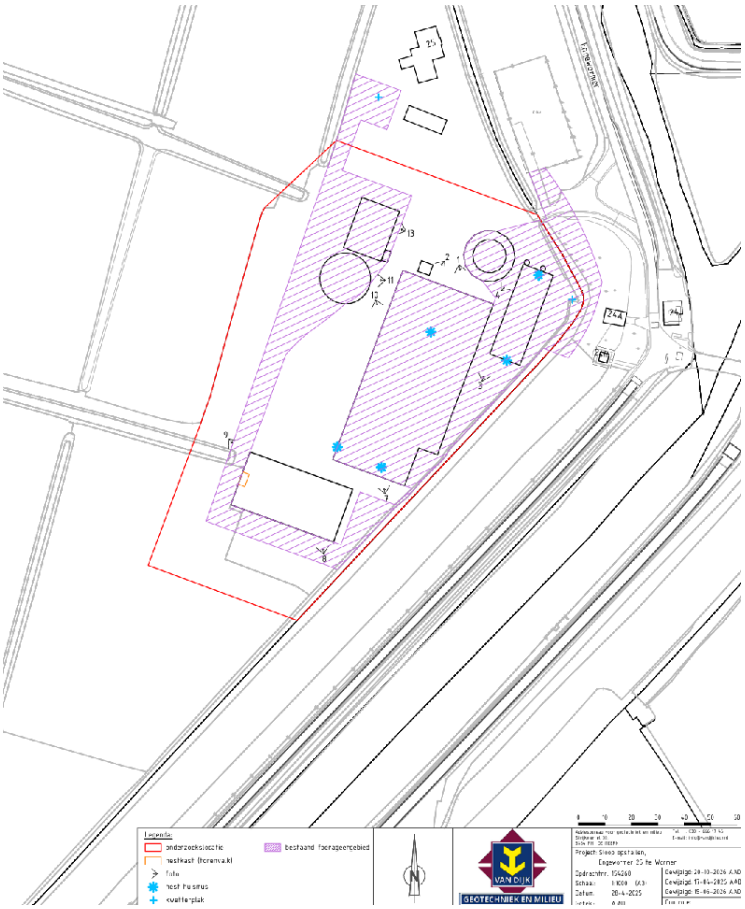
- *Natura 2000-gebieden – stikstof*

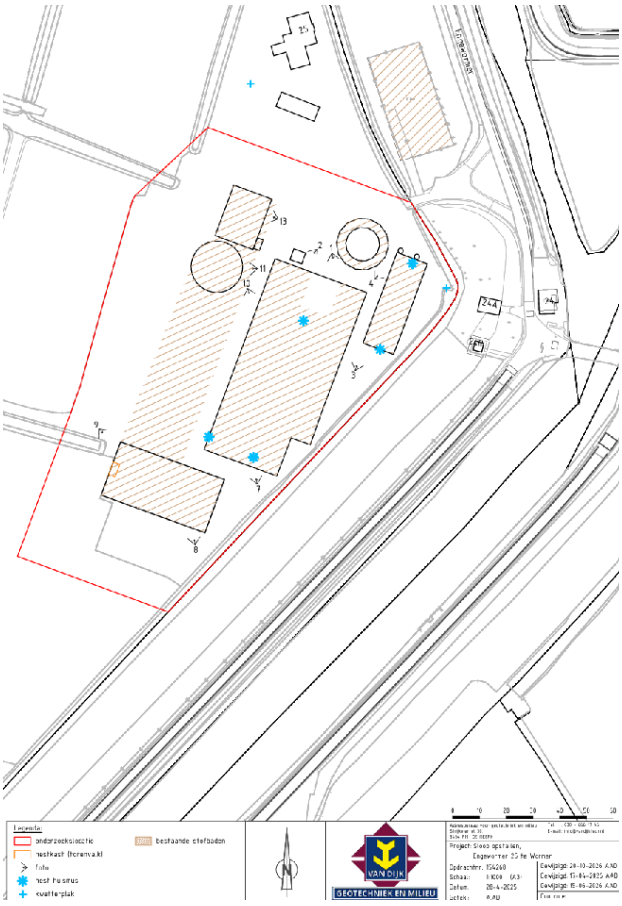
  Bij uw project is er sprake van stikstofemissie. Dit kan leiden tot stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Om inzicht te krijgen in de stikstofdepositie als gevolg van uw project, kan een AERIUS-berekening worden uitgevoerd. Deze AERIUS-berekening geeft inzicht of een vergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig is voor uitvoering van uw project. Meer informatie kunt u vinden op onze website.

Bijlage 3: Plangebied

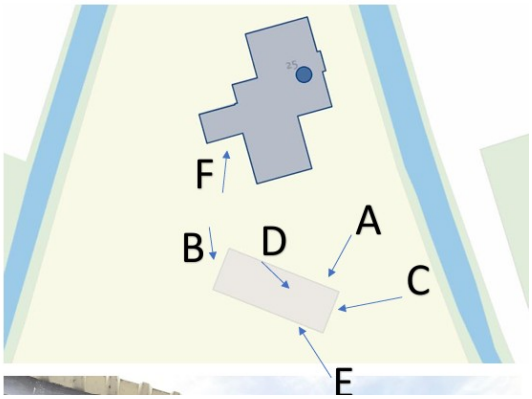

Bijlage 4: huidige nesten en leefgebied

Bijlage 5: tijdelijke alternatieve maatregelen

NB: A t/m F zijn aanduidingen voor de locatie van de tijdelijke huismuskasten.

Bijlage 6: permanente alternatieve maatregelen

